

N2008/2573/E

Näringsdepartementet

Martin Valleskog
08-692 18 42
martin.valleskog@gasforeningen.se

103 33 Stockholm

Vägen till ett energieffektivare Sverige SOU 2008:110

Svenska Gasföreningen, som är intresseorganisation för energigas, har blivit inbjuden av Henrik Wingfors på Näringsdepartementet att svara på denna remiss. Dispens har också medgivits att vid behov kunna överskrida sista svarsdatum 31 januari.

Med hänsyn till den korta tid vi haft till förfogande koncentrerar vi oss på de synpunkter som vi i första hand anser finns anledning att framföra från gasbranschen.

Sammanfattning

- Vi anser att branschen uppfyller Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG avseende mätning, debitering och information av de nätanslutna kunderna.
- Naturgas, gasol, biogas, fordonsgas och vätgas är rena och effektiva bränslen som redan vid ersättning av fasta och flytande bränslen ger betydande reduktion i behovet av mängden tillförd energi.
- En utbyggnad av naturgasnätet ger möjlighet att ersätta olja och kol för värmeproduktion i industrin, bensen och diesel i transportsektorn, producera högeffektiv kraftvärme samt nyttja gas som råvara i processer. Miljöskadliga utsläpp minskar och energieffektiviseringen ökar.
- Befintligt naturgasnät nyttjas i dag bara till hälften av sin kapacitet. En utbyggnad så att hela kapaciteten utnyttjas ger effektivitetsvinst både ur energitransport- och användarperspektiv.
- Biogas framställs lokalt på många orter i landet och används i ökad utsträckning för fordonsdrift. Naturgasnätet fungerar som en förmedlande länk mellan producent och marknad vilket ger starka ekonomiska incitament att planera för biogasproduktion och investera i nya anläggningar i större skala.
- Biogasproduktion baserad på stallgödsel ger dubbel klimatnytta eftersom rötresten kan nyttjas som gödning, vilket medför att klimatutsläppen från åkrarna minskar, samtidigt som ett förnyelsebart fordonsbränsle produceras.
- Potentialen biogas från avfallsprodukter i Sverige uppgår till ca 15 TWh och därutöver kan termisk förgasning av biomassa utvecklas för att ta hand om skogsavfall där potentialen är flera gånger större.
- Branschen är avvisande till att naturgas skall belastas med energiskattehöjning för finansiering av effektiviseringsåtgärderna då gasen är effektivare och har lägre miljöutsläpp än andra fossila bränslen och är under utveckling.

Synpunkter

Direktiv 2006/32/EG

Artikel 13 berör mätning och upplysande fakturering av energiförbrukningen.

I dag avläses kunderna anslutna till naturgasnätet i enlighet med Energimarknadsinspektionens föreskrifter där kunderna, förutom spiskunder, indelas i följande tre kategorier.

<i>Kategori</i>	<i>Förbrukning</i>	<i>Effektgränser</i>	<i>Avläsning</i>
I	>3 GWh/år eller 0,5/mån.	>500 kW	Daglig
II	0,3 – 3 GWh/år		Månatlig
III	<0,3 GWh/år	<200 kW	Årlig

Ovanstående avläsningsfrekvens, som ligger till grund för debitering, anser vi vara tekniskt och ekonomiskt försvarbar. Individuell mätning av små förbrukare, exempelvis spiskunder, bedömer vi inte vara aktuell eftersom mätare för små flöden inte har tillräcklig noggrannhet för att ge underlag för effektiviseringsåtgärder.

Generellt vill vi understryka vikten av att inte utan välgrundad analys öka administrativa och andra driftkostnader för gasleveranserna då det leder till högre priser för gaskunderna och minskar gasens konkurrenskraft på marknaden.

Energigasernas effektivitet

Fasta och flytande bränslen måste upphettas och förgasas för att fullständig förbränning skall kunna ske och energin i bränslet omvandlas till nyttig värme. Naturgas, gasol, biogas och vätgas är redan förberedda för luftinblandning och antändning vilket gör energigaserna lätta att reglera och anpassa till olika processer. Det medför att övergången i sig till gas som bränsle i stället för andra bränslen ger en effektivitetsvinst eftersom

- ingen förbehandling av bränslet erfordras
- förbränningen kan ske effektivare med försumbar andel oförbränt
- värme från rökgaserna kan nyttjas effektivare
- inga restprodukter behöver tas om hand.

Energigasernas miljövärden

Energigas som transporteras i rörledningar medför miljövinster genom att såväl båt- som biltransporter minskar för de alternativa bränslen som gaserna ersätter. När gaserna används som bränslen har de jämförelsevis små miljöskadliga utsläpp. Bl.a. kan nämnas att

- koldioxidutsläppen reduceras kraftigt
- kvävedioxidutsläppen likaså
- försumbara utsläpp av svavelföreningar
- inget sot- eller stoftutsläpp
- inga utsläpp av oförbrända tyngre kolväten.

Energigaserna kan dessutom ge fördelar ur arbetsmiljösynpunkt och effektiviserar produktionen inom industrin genom att öka kvalitén på produkterna och minska kassationerna.

Utveckling av alternativa drivmedel

Biogas framställs i rötktammare av biologiskt avfall och har stora möjligheter att bidra till effektivare energiutnyttjande. När rötgasen renats uppnår man näst intill ren metan som kan användas i gasdrivna fordon. I dag produceras drygt 1 TWh biogas per år men det finns en potential i Sverige om upp till 15 TWh om avfall från hushåll, jordbruk och industrier utnyttjas. För framställning av metan från biomassa planeras en anläggning för termisk förgasning i Göteborg. Potentialen för skogsavfall ger möjlighet att producera ytterligare biogas på upp till 50 – 60 TWh per år.

Fordonsgas är i dag beteckningen på alla slag av blandningar mellan biogas och naturgas i fordon. Fordonsgasen 2008 bestod till 58 % av biogas och 42 % av naturgas. Gasmängden motsvarar 52 000 personbilers förbrukning där koldioxidutsläppen har reducerats med 64 %.

Vätgas kan blandas in i uppgraderad biogas och naturgas för att nyttjas i fordonsdrift. Man uppnår då ännu bättre miljövärden och effektivitet vilket på sikt kan bidra till att utveckla vätgas som energibärare. Vätgas ses allmänt som en viktig del i den framtida energiförsörjningen då den erbjuder en möjlighet att lagra elenergi från förnyelsebara produktionskällor och då vätgasen ingår som bränsle i drift av bränsleceller i framtidens fordon.

Incitament i form av ekonomiska styrmedel behöver utvecklas och branschen efterlyser att ett stöd till producenter av förnyelsebara drivmedel tas fram som likvärdigt gynnar de förnyelsebara fordonsbränslena utifrån den förbättring av klimatutsläppen som uppnås.

Energigasnätets möjligheter

Det svenska naturgasnätet sträcker sig längs Västkusten mellan Malmö och Stenungssund med en grenledning mot Gislaved och Gnosjö. Den kommande planeringen riktar sig mot Mellansverige och kapacitetsmässigt kan befintlig stamledning transportera mer än dubbelt så mycket gas som i dag. En utbyggnad av gasnätet binder inte upp användningen mot fossila bränslen utan erbjuder en möjlighet att snabbare bygga ut produktionsanläggningar för biogas. Via en marknadsintroduktion av naturgas kan biogas efterhand ersätta naturgasen i naturgasnätet. Det är speciellt viktigt i ett uppbyggnadsskede av biogas då anläggningens produktion och kundernas behov inte stämmer överens. Naturgas tjänar som komplement när det är brist på biogas och biogas kan säljas till kunder längs hela naturgasnätet.

Branschen ser fram mot att förslaget till ny lagstiftning snarast beslutas enligt den utredning som Energimarknadsinspektionen genomförde 2008; ”Underlättande av samdistribution av biogas i naturgasnätet”.

Stockholm 2009-01-30

Anders Mathiasson, VD

Martin Valleskog, Energipolitik